

Gudstjeneste i Skævinge Kirke

den 23. august 2015

Kirkedag: 12.s.e.Trin/A

Tekst: Mark 7,31-37

Salmer:

SK: 4 * 441,4-6 * 451 * 418 * 443 * 159,4 * 7

Det siges lidt spøjst, at vi har fået to ører og en mund, fordi vi skal lytte dobbelt så meget, som vi taler. Det er så ikke alle, der har hørt det, måske fordi vi talte, mens det blev sagt.

Nogle gange får det hørte os til at tale. Vi reagerer på det ved at ytre os positivt og negativt. Det hænder også, at det talte får os til at lytte, for det fanger os, rører ved os på den ene eller den anden måde. Det hørte kan også få os til at tie, fordi vi ganske enkelt ikke ved, hvad vi skal sige. Der er dog også dem, der bare taler og slet ikke hører, hvad der ellers bliver sagt; det er egentlig ligegyldigt om man siger ja eller nej de rigtige steder, for den talende hører slet ikke, hvad der siges.

Det bunder nogle gange i selvoptagethed, at det jeg fortæller dig er vigtigere end det, jeg hører fra dig. Det skyldes også nogle gange forudindtagede meninger. Det gælder nogle gange også, når vi taler om forkyndelsen i kirken. Vi hører bibelfortællingen, vi har vores mening om den, og selv om vi ikke højlydt udtaler den, så kan vi nemt for os selv komme til at tale den forudfattede mening ind i vores livssituation, uden egentlig at lytte til det sagte. Det kan have katastrofale følger. For den mening vi har om teksten, om det hørte, er måske baseret på helt andre forudsætninger eller livsomstændigheder end tilfældet er for os nu; men på grund af vores mening derom, så hører vi slet ikke budskabet i den nuværende situation på ny. Det kan f.eks. være gældende for dagens

fortælling om Jesu helbredelse af den døvstumme, hvilket jeg kommer tilbage til.

For nogle mennesker har det også betydning for hørelsen af det kristne budskab i det hele taget. De har en eller anden gang taget den mening, at det ikke er noget for dem. Det kan der være mange årsager til, f.eks. dårlige oplevelser med kirken engang i fordums tid. Det er ufatteligt, hvor mange mennesker, der begrundet deres afstandtagen til kirken med en dårlig præst, en dårlig kirke, gamle salmer, ikke-perfekte mennesker i menigheden eller lignende. Jeg kan godt forstå, hvad der sker, når disse ting medvirker til en dårlig oplevelse af Jesusfortællingen; men at gøre det til begrundelsen for ikke videre at have med Jesus at gøre, er lige så velfunderet, som at afvise Jesus, fordi det er for varmt i dag. Selvfølgelig er der også mennesker, der har fået en forvansket Jesus-fortælling, og da kan det være sværere at høre noget nyt i fortællingen. Alligevel gælder det, for nu at vende tilbage til det med to ører og en mund, at det er vigtigere, at vi lytter end at vi udtrykker vores mening. I kirken og dens forkyndelse handler det ikke om min mening, ikke om den enkeltes mening om Guds ord; men det handler om, at høre, hvad Jesus siger, og lytte til, hvad der siges om Jesus.

Som nævnt har det også betydning for, hvordan vi hører dagens fortælling om Jesus. For det første handler fortællingen ikke om en døvstum. Den handler om Jesus. Det er også en fortælling, der for nogle vækker forargelse og er en anstødssten for troen, måske endda begrundet langt tilbage i tiden. Måske hørte vi den dengang, det var os, der var syge eller på anden vis led, men der kom ikke nogen helbredelse. Det har affødt den mening, at jeg ikke rigtig kan forlige mig med Jesus. Lad os lige blive ved dette et kort øjeblik.

Jesus var i sin guddommelighed og menneskelighed i ca. 33 år, og dem levede han i Israel. Der er vel ingen, der tror, at der i de 33 år ikke var et eneste sygt menneske i Israel? Jesus helbredte ikke alle. Nej, siger vi, det er rigtigt nok, men han helbredte alle, der kom til ham, og jeg kom til ham, men fik ikke helbredelse.

Jeg kan godt forstå anstødsstenen i dette. Jeg kan godt forstå forargelsen og skuffelsen. Og jeg kan godt forstå det ud over det teoretiske plan. Jeg har selv stået i den situation, hvor jeg ikke vidste om fremtiden ville betyde helbredelse eller væsentlig lammelse af kroppen, dengang min hustru blev syg. Så jeg kan godt følge det helt ind i sjælen. Men jeg var også nød til at sige til mig selv, at det at gøre tvivlen eller det uønskede resultat til min mening om Jesus, det er et udtryk for dels en misforståelse af Jesus-fortællingen, dels et udtryk for en opfattelse af sig selv i Jesus-fortællingen som et forkælet lille barn, der ikke får, hvad det beder om. Går vi helt ind til benet, så gør vi nemlig derved Jesus-fortællingen til en fortælling om mig, hvilket det aldrig er. Det er altid en fortælling om Jesus, til hjælp for mig i de livsomstændigheder, der nu bliver mine, og som ikke altid er Gud-villet, men hvori Guds vilje alligevel rækker længere ud end mit øjeblikkelige livs- og lykkebegreb. Men det kan være frygteligt svært at komme ud af denne sin mening om Jesus ud fra sådanne fortællinger i de givne omstændigheder. Men det skal vi med kærlighed og varsomhed hjælpe hinanden med, for det er nødvendigt at komme ud af det og få en anden mening, for det Gudsbillede, der bliver tilbage er det gudebillede, som der fortælles om i GT-læsningen, nemlig et gudebillede af en statue-gud, et gudebillede, der ikke kan gøre noget. ”De har hænder, dem kan de ikke føle med” hedder det f.eks.

Og det er ikke det Guds-billede dagens Jesus-fortælling viser os. Og det er den anden mulighed for mening i dagens ord. Det er en fortælling om Jesus, om Guddomsmagten, der gør noget. Det er ikke en fortælling, der skal få os til at forstene i forsmået meningsforstyrrelse; men en fortælling, der skal få os til at forundres, som de oprindelige tilhørere blev overvældede af forundring, fordi han både får ”de døve til at høre og de stumme til at tale.” Overvældede og forundrede, så vi med salmetunge, ret kan sjunge højt og lydelig: Herre Gud, dit dyre navn og ære, over verden højt i agt skal være.

Modsat gudebilleder, der har mund, der ikke kan tale og hænder, der ikke kan føle, ser vi her i Guds billedet af Jesus, at han lægger sin hånd på og taler sit ”Effatha!” (Luk dig op!) Således skete det med os i den hellige dåb, som vi har set det med Kathrine i dag: Jesus-ordet lød under håndspålæggelse, hvorved vi åbnes for Guds Ånds tjeneste med al Guds herlighed. Derved åbnes vi for troens fylde, håbets glæde og kærlighedens kilde til lovprisning og erkendelse af Guds retfærdighed og herlighed.

Som den døv-stumme måtte have hjælp til at lytte og tale, må vi også have hjælp til at lytte og tale troens sprog, sådan som det påpeges i næste salmes v. 6:

Så lærer os Guds Søn
sin egen barnebøn (Fadervor),
indånder i vort bryst
sin egen barnerøst.

Troens sprog, der trygt og kærligt siger ”Far” til Gud som respons på, at vi har hørt, at Gud kalder os sine børn.

Den døvstumme kunne ikke, hvor meget han ønskede det, få lyde ind i sit hoved og ud af sin mund. Han kunne ikke lytte og ikke tale. Han måtte have hjælp, og i håbet vidste han, hvor hjælpen var at finde – hos Jesus. Selv om vi kan høre og tale, sker det alligevel, at vi ikke lytter til det talte, og når vi taler, taler vi om os selv. Det sker også, at kirken ikke hører, vor Herres tale, men mest er optaget af at give udtryk for egen mening. Vi behøver hver især og i kirken hjælp til at lytte og tale Guds mening. Dertil hjælper Jesus os med sit Effatha: Luk dig op!

Han er vores hjælp og skjold.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen